

BURENBRIEF

JANUARI 2024

**BURENBRIEF
JANUARI 2023**

INHOUD

Open ruimte	2
Mededelingen	3
Natuurwerkdag	4
Gerst	5
Beleefpad	6
Groennieuws	7
Bloemschikken	8
Recept	9
Plons	10

Colofon

De redactie probeert *onafhankelijk* te zijn van clubs, stichtingen, verenigingen en overheden.

Gratis toezending op uw mailadres.

Redactieadres:
andringaton@gmail.com
Kostvliet 41,
9462 TP Gasselte

DEZE OPEN RUIMTE

heeft de Groenploeg gecreëerd op de Natuurwerkdag met de bedoeling komend voorjaar deze plek verder in te richten als **ZONNEWEIDE**.

De akkervarkens deden in vier jaren het voorbereidende werk.

Hopelijk hebben zij de Japanse duizendknoop hier definitief uitgeroeid.

MEDEDELINGEN

St. Mr. Kranenborgschool
Kostvliet en omstreken

Graag nodigen we jullie allen uit voor de
NIEUWJAARSBORREL
in de school

Zondag 7 januari 2024
16:30—19:00 uur

Bestuur
Mr. Kranenborgschool

Plaats uw oud papier langs de weg in een
kruiwagen. Dit vergemakkelijkt het tillen en
het voorkomt doorweekte bodems.

NIEUWE GEGEVENS

In de vorige editie (nov. '23) meldten we nader terug te komen op dit krantenbericht (aug. 1935). Op onze zoektocht naar het **Waar en Hoe** stuitte we op tegenspraken. Dat leidde tot oudbewoner-interviews en bestudering van archiefgegevens en kadasterkaarten. Verslag daarvan komt aan bod in de volgende Burenbrief.

Johanne Vonk, Linda Kiers, Ton Andringa

BUURTHUIS Kostvliet

Vanaf 1 januari 2024 wil het bestuur van de Kranenborgschool op een andere manier omgaan met de donateurs en de inkomsten van de school.

- * We zullen het **boekjaar** gelijk laten lopen met het kalenderjaar. Dit is voor de administratie en aanvragen van subsidies een stuk handiger.
- * Het **donateurschap** verdwijnt. Daarvoor in de plaats kan ieder die de Stichting een warm hart toedraagt een zogenaamde **steunkaart** aanschaffen. Deze kaart is te koop vanaf de jaarvergadering op 24 april a.s. De prijs van een kaart is 15 euro en deze kaart geeft toegang tot de jaarlijkse barbecue, inclusief twee consumpties.
- * **Leden van de gebruikersgroepen betalen vanaf 1 januari 2024 geen contributie.** Betaling voor gebruik van de school bestaat uit de bijdrage voor de verplichte koffie/thee-consumptie per aanwezig lid tijdens het 'gebruik'.
- * De **communicatie** tussen bestuur en gebruikersgroepen gaat verlopen tussen bestuur en een 'contactpersoon' uit elke gebruikersgroep. Men kan ook via deze contactpersonen steunkaarten kopen.
- * Het toegenomen gebruik van de school betekent dat het **schoonmaakwerk** niet meer door vrijwilligers te doen is. Inzetten van een schoonmaakbedrijf is noodzakelijk. De kosten voor de schoonmaak worden opgevangen door het bedrag voor de koffie en thee te verhogen met 1 euro. Dit betekent dus ook dat de meeste kosten worden gedragen door degenen die het meest gebruik maken van de school.

Bestuur St. Mr. Kranenborgschool

Stem op de Hamerlanden!

Het project
'Beleefpad Hamerlanderhout'
is erkend als een Kern met Pit
project.

Zie voor een indruk van ons
project:

<https://youtu.be/-z-mWOS-5B0>

Aan deze erkenning is een bedrag van **1000 euro** verbonden. Daarnaast maken we kans om trofeewinnaar van de provincie Drenthe te worden met als prijs een **extra cheque van 1500 euro**.

De trofeewinnaar wordt voor 50% bepaald door de jurybeoordeling en voor 50% door internetstemmen.

Help ons trofeewinnaar te worden!

Deel je enthousiasme en mobiliseer familie, vrienden en kennissen om ook een stem op ons uit te brengen.

Stem tussen 20 december en 15 januari op:

Beleefpad Hamerlanderhout

Ga naar: www.Kernmetpit.nl

en kies via

de provincie Drenthe
en

vervolgens voor het project
Beleefpad Hamerlanderhout.

Volg verder de aanwijzingen op de stempagina.

Bij voorbaat hartelijk dank.

Marjan Doijer
secretaris

'Hier komt een
zonneuweide en ook een
nieuw wandelpad.'

NATUURWERKDAG 4 NOVEMBER 2023

HERINRICHTING ZANDGAT

geheel door vrijwilligers

- Varkensweide opruimen:
stenen, dode bomen en
takken verwijderen.
- Egaliseren en helling maken
voor aanleg zonneuweide.
- Verbreding toegang water-
partij. Heel veel snoeien.
- Aanplanten van
boompjes, struiken.

IN DE JULI-BURENBRIEF STOND EEN ARTIKEL OVER OOGST OP DE AKKERS ROND KOSTVLIES .

CHIEL VAN LEUSDEN GAAT IN OP DE GEWASSEN.

SUIKERBIET WAS DE EERSTE IN DE REEKS. Nu volgt:

GERST

Rond Kostvlies kiezen landbouwers vaker voor deze graansoort. Hun motief is duidelijk, zoals hierna blijkt.

Teelt

In oktober/november wordt de wintergerst gezaaid. Dit type gewas kan tegen de vorst en gedijt goed na een koude periode. De oogst ervan kan al in juli/augustus plaatsvinden. Zomergerst, zaaitijd maart, is daarentegen halfweg augustus rijp.

Voer en drank

De verbouw van gerst stond lang in dienst van de voedselproductie, met name van veevoer. Een kweekdoel dat evenwel steeds meer toeneemt, is productie ten behoeve van het brouwen van bier. De kwaliteit van de gerstekorrel bepaalt de afzet aan de bierbrouwerij óf aan de veevoerfabriek. De teelt vergt meer aandacht dan je zou denken. Iedere boer wil graag brouwkwaliteit leveren, omdat die meer oplevert. De korrelkwaliteit hangt van veel factoren af: het zaai-goed, de bemesting en vooral het weer. Bij teveel stikstofbemesting gaat het gewas *legeren*. Dat is platliggen, waardoor de rijping moeizamer verloopt. Bij de oogst moet de korrel zo'n 17% vocht bevatten.

150 kg zaaigoed per hectare geeft een gemiddelde opbrengst van 7000 kg.

Handel

Anders dan bij bijvoorbeeld suikerbieten, die rechtstreeks naar de fabriek gaan, gaat gerst vrijwel altijd naar de handel.

Op de Korenbeurs aan de Vismarkt te Groningen kwamen vanouds graancommissarissen bijeen. Het doel was om aan de hand van monsterzakjes hun product aan de man te brengen bij potentiële afnemers. Na 1980 verloor het gebouw gaandeweg deze functie. Nu is er een supermarkt in gevestigd.

Veel graanhandelaren waren gevestigd in Drenthe en Groningen. Bekende namen waren Sprik, Graver, Mulder en in Gasselternijveen Moesker. Moesker was gevestigd op de plek waar nu de tandartsenpraktijk zit. Jarenlang

was het daar een vervallen bende waar ook nog de aan-nemer Alsema een tijdlang zijn bedrijf had.

Graanopslag te Gasselternijveen

Tegenwoordig zijn de voornaamste afnemers de grotere spelers op de markt, zoals Agrifirm en Forfarmers.

Verhandeld als brouwergerst gaat het meeste ervan naar Delfzijl waar het gedroogd en gezuiverd wordt. Daarna volgt transport naar de grotere brouwerijen. Kleinere brouwerijen, zoals Maallust in Veenhuizen, kopen de gerst rechtstreeks bij een boer.

Eindproduct

Ontkiemende gerstekorrels (gerstmout) vormen de belangrijkste grondstof voor de productie van bier en van...whisky.

Van alle granen kan mout worden gemaakt, maar voor het brouwen van bier is tweerijgige zomergerst verreweg het meest favoriet. Gemiddeld genomen levert 1 kilo gerst ongeveer 6 liter bier op.

Gerst versus tarwe

Aangenomen wordt dat er meer dan 7000 jaar geleden al gerst werd gekweekt in het gebied tussen Syrië en Afghanistan. In Europa was gerst de eerst geteelde graansoort. Archeologische vondsten bij de resten van Zwitserse paalwoningen tonen aan dat de cultuur van gerst van 2000-3000 v Chr. stamt.

Als voedsel was gerst tot in de Middeleeuwen van groot belang. De gerstekorrels werden tot brij gekookt, maar er werden ook koeken en platte broden van bereid. Later ging tarwe gerst als broodgewas vrijwel geheel verdringen. In gerst ontbreekt *gladine*, een zelfrijzende eigenschap.

HET VERHAAL VAN HET BELEEFPAD

Kostvlies is een buurtgemeenschap van 55 huizen met ongeveer 120 inwoners. De laatste vier jaar zijn er relatief veel huizen van eigenaar gewisseld en dit heeft ervoor gezorgd dat de buurt is verjongd.

De nieuwe bewoners zijn lid geworden van Ver. de Hamerlanden en genieten van het Zandgat en de activiteiten die de buurt organiseert.

Toch is er een kritische noot: 'Je kunt in deze prachtige omgeving lekker wandelen, maar voor kinderen is er niet veel te doen'.

Trigger

Dit was een trigger voor Ver. de Hamerlanden om weer in de benen te komen.

Al pratend met verschillende mensen ontstond het idee om een wandelpad voor kinderen te maken met klim- en klauter mogelijkheden.

Daarnaast zou 'kennis der natuur' aandacht kunnen krijgen.

Vervolgens is er nagedacht over de locatie:

het Hamerlanderhout, een strook bos naast de Spoordijk langs de Hamerlandenroute, lijkt het meest geschikt.

Uitdagingen

Om te beginnen zijn er twee uitdagingen:

- Het Hamerlanderhout is van de gemeente, dus er is toestemming van de gemeente nodig.
- Het Hamerlanderhout ligt bijna 5 meter lager dan de spoordijk, dus er zal een trap moeten komen.

Tijdens een schouw met de 'ambtenaar groen' en de contactpersoon van Landschapsbeheer blijkt dat er mogelijkheden zijn in het Hamerlanderhout.

We dienden het project in bij Kern met Pit en hoorden dat we dit jaar mogen meedoen.

De beide heren denken mee en zijn enthousiast.

We krijgen de opdracht om een officieel verzoek in te dienen met een plan van aanpak.

De 'ambtenaar groen' gaat dan kijken of hij een vergunning kan verlenen.

We vormden een kleine projectgroep met als taak het Beleefpad te ontwerpen/vorm te geven, organiseren van werkdagen, aanleg van het pad met speelaanleidingen en opdrachtjes en te zorgen voor onderhoud. Na een rondgang door het Hamerlanderhout, heeft de projectgroep een route uitgezet en gebrainstormd over mogelijke speelaanleidingen.

Met tekeningen en maquettes is duidelijk gemaakt hoe het eruit zou kunnen zien. Deze maquettes zijn ook gebruikt bij de presentatie voor Kern met Pit (januari 2023)

De officiële aanvraag voor toestemming van de gemeente gaat de deur uit. We krijgen een positief antwoord:

"De gemeente heeft het plan voor een "Beleefpad in het Hamerlanderhout" beoordeeld. Wij vinden het een leuk plan, ook vinden wij de educatieve waarde voor jonge kinderen erg waardevol. De gemeente geeft de vereniging de Hamerlanden hierbij toestemming om het Beleefpad aan te leggen."

Maquette

Het hout en de schroeven voor de trap kunnen worden ingekocht en we kunnen een werkdag organiseren. Op 11 maart gingen ongeveer 20 buurtgenoten aan de slag. Ondanks een laagje sneeuw werden de eerste werkzaamheden uitgevoerd. Er zijn grote stappen gemaakt: de trap in het talud, twee bruggen over slootjes, twee tipi's, een klauterobject en de heksenkring zijn klaar.

Daarnaast is het pad gesnoeid (voornamelijk bramen) en uitgeharkt. Iedereen gaat na deze - ook gezellige - dag tevreden naar huis.

Een maand later waren er weer tien buurtgenoten die wilden meewerken aan het Beleefpad. Een boom in de route kon worden opgenomen als speelobject. ➡

Een stammenhutje werd in elkaar geschroefd; er kwamen twee 'boomstammentrappen', een blote voeten pad en een rij 'stapstammen'.

De maanden erna werd er nog een paar keer grondig gesnoeid, want bramen en brandnetel zijn hardnekkig. Langs de route kwamen 'routepaaltjes', want kinderen vinden het vaak leuk van wegwijzer naar wegwijzer te rennen.

De projectgroep maakte een toegangsbord, dat bij het begin van de trap komt te staan, zodat wandelaars op de spoordijk geattendeerd worden op het Beleefpad. We vroegen Het Drentse Landschap ons te helpen bij de educatieve opdrachten langs het pad. Er kwam iemand kijken hoe het Hamerlanderhout eruitziet om zich te oriënteren. Ze was enthousiast over het pad en wil ons graag van opdrachten voorzien.

De (educatieve) opdrachten worden op de website van de vereniging gezet (www.dehamerlanden.nl/beleefpad). Via een QR-code is deze pagina te vinden. Na ongeveer een jaar is het Beleefpad klaar. Het pad stimuleert kinderen (en hun ouders, grootouders) om naar buiten te gaan. Kinderen ervaren dat het leuk is om in de natuur te zijn en via de opdrachtjes maken ze nog beter kennis met de natuur. Hun speelplezier is te zien in het bijgevoegde filmpje. <https://youtu.be/-z-mWOS-5B0>

De buurtgenoten van Kostvliet hebben weer samen een project gedaan waar we trots op mogen zijn: samen een klus klaren verbindt! Iedereen voelt zich verantwoordelijk, dus voor het onderhoud van het pad kan vast wel weer een beroep worden gedaan op deze vrijwilligers.

Dank aan de gemeente Aa en Hunze, Landschapsbeheer Drenthe, Het Drentse Landschap en Kern met Pit voor het mogelijk maken van dit project.

Marjan Doijer

Groen nieuws

Grietinus Plat

ONDERHOUD SPOORBAAN EN HAMERLANDERHOUT Langs de spoorbaan van Grensweg tot Hunze zijn bomen en struiken gemerkt met een rode stip (geblest) door Landschapsbeheer Drenthe (LBD).

Vanaf begin december is de groenploeg elke zaterdag van 9 tot 15 uur bezig om het gebleste materiaal te snoeien/verwijderen.

Onderhoud van de spoorbaan nam de hele maand december in beslag.

Vervolgens komt een deel van het Hamerlanderhout aan de beurt. Ook hier heeft LBD een aantal bomen/struiken geblest.

De onderhoudswerkzaamheden moeten afgerond zijn voor de start van het nieuwe broedseizoen in maart 2024.

HERSTEL HAMERLANDERHOUT

Eind 2021 heeft de gemeente groot onderhoud laten uitvoeren langs de Van Veelenweg.

Afgesproken was een aantal (overhangende) bomen te verwijderen in een strook van 2,5 meter langs de weg. Het bedrijf dat de werkzaamheden uitvoerde heeft veel meer bomen gerooid voor aan- en afvoerwegen en een grote ravage achtergelaten.

In overleg met gemeente en Landschapsbeheer Drenthe heeft Vereniging de Hamerlanden aangeboden te helpen met het herstel van het bos.

Vrijwilligers

In november 2022 heeft een groep vrijwilligers van onze vereniging 300 bomen geplant om de open plekken weer in te vullen en gelijktijdig de (bio)diversiteit aan bomen te vergroten. Nu, ruim een jaar later, blijkt uit een inspectie van het Hamerlanderhout dat de jonge boompjes het goed doen.

Alle betrokkenen (gemeente, LBD en VdH) zijn tevreden over het herstel van het Hamerlanderhout.

Het zaag-, snoei- en zaaiseizoen is weer aan de orde. Hier is een deel van de Groenploeg aan het werk langs de Spoorbaan Grensweg—Hunze, bezig met het zaaien van heide.

**BLOEMSCHIKKEN KERST
9 DECEMBER 2023**

Recepten van Leah voor de winter

GLÜHWEIN MET DOUGLASSPAR

Ingrediënten:

- * 8 takjes Douglasspar (van ongeveer 10 cm lang)
- * 2 bosjes worteltjes van geel nagelkruid
- * 1 liter rode wijn
- * 1/2 biologische sinaasappel
- * 1 kaneelstokje
- * 1 eetlepel jeneverbessen
- * agavesiroop naar smaak

Bereiding:

- * Snijd de sinaasappel in partjes en snijd de wortels van het geel nagelkruid in stukken.
- * Schenk de wijn in een pan en voeg alle overige ingrediënten, behalve de agavesiroop toe.
- * Verwarm langzaam tot bijna aan het kookpunt, maar laat het niet koken.
- * Zet er een warmhoudplaatje onder en laat een half uur zachtjes trekken.
- * Giet de wijn dan door een zeef om alle stukjes te verwijderen.
- * Schenk het weer terug in de pan en breng op smaak met een flinke scheut agavesiroop.
- * Roer goed door tot het is opgelost en houd warm tot gebruik.

DOUGLASSPAR (*Pseudotsuga menziesii*)

De Douglasspar levert behalve hout, nóg een nuttig product: naalden. Van de naalden kun je thee zetten, sparrenolie maken of een poeder malen. Je 'vangt' de geur van het bos en kunt zo genieten van de heerlijke smaak. Er is meer.

De takjes bevatten vitamine C, etherische oliën, harsen en andere stoffen, die goed zijn voor je luchtwegen. Prima spul om in te zetten tegen verkoudheid; het heeft een ontspannende werking op je geest. Onze opa's en oma's zwoeren bij dennensiroop.

Let er op dat je de naaldbomen goed kent en je zeker weet dat je de goede hebt. De taxus is giftig, zorg ervoor dat je die kunt onderscheiden van de eetbare naaldbomen.

Taxus

Douglasspar

WILDE SNERT

Ingrediënten:

- * vergiet vol wintergroene kruiden (kleine veldkers, dovenetel, veldzuring, vogelmuur, winterpostelein)
- * 300 gram spliterwten
- * scheutje olie
- * 2 uien
- * 2 teentjes knoflook
- * 2 winterpenen
- * ¼ knolselderij
- * 2 laurierblaadjes
- * 1 theelepel rozemarijn
- * 1 theelepel tijm
- * 1 bouillonblokje
- * peper en zout

Bereiding:

- * Kook de spliterwten ongeveer 40 minuten in ruim water, tot ze bijna gaar zijn.
- * Snijd de wilde kruiden in kleine stukjes en zet ze apart.
- * Pel en snipper de ui en knoflook.
- * Snijd de peen en knolselderij in blokjes.
- * Verhit een scheut olie in een soeppan.
- * Fruit de ui en knoflook hierin en voeg de knoflook, peen en knolselderij toe.
- * Roerbak een paar minuten.
- * Schenk dan de gekookte spliterwten met het kookvocht erbij.
- * Vul aan met water tot het de gewenste dikte heeft.

1 JANUARI 2024
NIEUWJAARSDUIK
in
ZANDGAT TE KOSTVLIES

Eerst de **PLONS** bij
een milde miezerregen.

Direct daarna ook nog weer overspoeld
met Glühwein en chocolademelk.